

Czísto 41.
11. oktobra.

Bonhaj Bóh!

Pětník 18.
1908.

Sy-li spěval,
Pilne dželaš,
Strowja će
Swójbny statok;
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař merný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěvaš,
Swérnje dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrěw će!

F.

Sserbske nјedželske lopjeno.

Wudawa žo kóždu žobotu w Ssmolerjez knihicízchčeřni w Budyschinje a je tam ſa ſchtvórtlétetu pſchedplatu 40 np. doſtacž.

17. nјedžela po ſvjatej Trojiz̄.

I. Theſz. 4, 11—12.

„Hladajcze teje cžescze, ſo býſcheze ſ poſojom byli a to ſwoje cžinili a ſe ſwojimaj rukomaj dželali, jaſo my wam ſmy pſchikafali, ſo býſcheze cžebnje wobkhadželi ſ tymi, kž wonkach ſu, a na niežim nusu njeměli.“

Jako japoschtoł Pawoł ſwojej Theſalonſkej woſhadže pižasche, noschesche ſo hiſcheze ſ nadžiju, ſo budže jemu ſpožczenę, pſchi cželnym žiwenju Čnjesowym pſchichod do-čakacž. Bože myſle běchu hinaſche hacž myſle jeho woſrocžka. Po telko lětſtotetkach hacž do dženžniſcheho dnja a ſchtó wě, kaſ doſho hiſcheze, ſo Čnjes pſchinicz dli. Ale ſ tamnym wocžakowanjom njebu duch ſtroweje a ſtróſbeje myſle japoschtolej na žane waschnje pſchewobro-čený. Poſdžischo w běhu cžaſow je ſo to jim wjele ſtało. Hdyž běchu ſebi ſe ſaſlepjenjom ſpytali, ſeto a džen Jeſužoweho ſaſlopschińdzenja wulicžicž, pocžachu ſwoje ſkuba pſchedawacž a ſwoje pola ležo wostajecž a ſwoje dželo woſuſhezečž, kaž njeby dlěje hōdno bylo, ſo w pocze woſlicža prózowacž, dokelž džē je ſkonečenje netk bliſko. Možno, ſo běchu ſo mjes Theſalonſkimi woſhadnymi runje w tajich myſlach někotři próſdnohoždenju pſchewobročili. Pſchecžiwo temu je japoschtoł, woſebje w druhim liscze, twjerdze ſakrocžil ſ wótrym powučenjom. Zahodniſcho, ale teho runja móznie a wěſcze, tež w prěnim liscze ſ pilnemu, ſwérnemu dželaniu napomina.

Hladaj ſ poſojom ſwojeho wſchědneho džela jaſo ſwojeje cžescze! To je napominanje, kotrež ſebi ſ jeho ſłowow kóždy ſ wutrobje wſmimy.

Dželo w japoschtołskim cžaſku na ſwěcze wjele nje- placžesche. Wožebni býchu ſo jeho ſmynli a je ſwojim ſkupjenym ſlužobnym pſchewostajeli. We wocžomaj starých Grichow bě dželo, ſ kotrymž by cžlowjet ſebi ſwój khlěb ſaſlužil, něſhto ponižaze, ſchtož ſwobodnemu mužej nje- pſchisteji. Hdyž ma dženža kóžde ſprawne dželo dobru khlalbu a lénjoſcz ſ tym ſłowam ſluſcha, kž ſmjerdža, dha mamý ſo evangelijs ſa to džakowacž, ſo ma pſches njón a wot njeho w kóždym naſtupanju nětſiſhi ſwět ſwoje najlepſche. Evangelijs wo Khrystužu Jeſužu, kž je dželat dželo teho, kotrež bě jeho póſlak, dokelž džen bě, doniž ſ nozy kſchiza dobycžerske ſlowo: „Dokonjane je“ njeſuſlincža, je ſluženje a dželo ſaſo ſ jeho cžesczi pſchinjeſl.

Kſchecžijanej paſ je jeho wſchědne dželo ſame Bože wustajenie a powołanie. „Bóh jo chze; Bóh je mi pſchikafal, ſchto mam cžinicz; Bóh je mje pſches dary, kž je do mni pložil, abo pſches woſebite wodženje abo pſches starscheju, ſwojeju ſastupjerjom na mni, do mojeho džela poſkaſal“, taſ wón ſebi praji a wobhlađuje ſwoju ſemsku ſlužbu ſa ſwjatu Božu ſlužbu, w kotrež ma ſo ſwérny wopokaſowacž ſe khlalbje jeho mjenia a ſ wužitku ſwojich ſobucžlowjekow.

Schtóž je taſ ſmyſleny, tón budže ſpoſojom ſe ſwojim jemu poručenym dželom. Wſchitko dželo wſchak njemöže

jene a te ſamſne býč. Hdyž by wulke burske kublo moſtało, hdy by tam kózda džowka chyyla rjez: „ja chzu w kuchinje waricž, do hródze njendu“! Tak tež dyrbja w zylém ludu pſchiſluſchnoſeže a nadawki wſchelke býč. Ale hacž maſch ſi rukomaj to ſwoje cžinicž kaž tamni, kótrymž Pawoł piſasche, abo ſi hlowu a pjerom, hacž maſch na polu w ſwiatocžnej ſamotnoſeži pluha a bróny ſo pſchimacž abo tam, hdyž ſo fabriſke muhenje kurja, ſtajnje tón ſamý kruch džela nadželacž abo kajtažkuliž je hewaſ twoja wěz — kózde prawe dželo, tež naježiſhiſche a najhnadniſche, je runeje cžesceže hdyne.

Njeprawe dželo wſchaſ tež je a tajke kſchecžijanej njeje cžescž, ale haniba. Tajke je njezdelle dželo, ſi kótrymž cžlowjek ſwojemu Bohu jeho ſwiaty džen a ſebi ſamemu džen nusneho a lubosneho wotpocžinka ſi ſchłodze ſwojeje njeſmertneje dusche kradnje. Tajke je njeronomie dželo, ſi kótrymž ſo nahrabny cžlowjek pſches ſwoje, ſnanu hžom ſi khorofcžu nalemjene mozy napina. Tajke je hakle prawie kózde njeſchiftoſne dželo, ſi kótrymž ſo cžlowjek na hluſcže abo žadoscze ſwojich bližſich méri, ſo by ſi nich ſwoj ſwoj wužitk cžahnył.

W prawym džele paſ leži wulke žohnowanje ſi Boha. Hdyž cžlowjek ſi proſchenjom a dowěrjenjom to ſwoje cžini, potom tež Bóh to ſwoje cžini. Šſwoju mſdu namaka njeſchifkroſchenu a ſi džakowanjom budze wužiwacž ſwoj — niz zuſy — wſchědný Boži khléb. To je tamna nadobna ſamostatnoſež, kiž naſ debi. Kſchecžian dyrbni ſwojego Šbóžnika dla pſchezo hotowý býč, ſi bratrowskej luboſežu druhim poſlužicž a jich podpjeracž, ale, hacž runje ſmy wſchitzh w žiwenju mjes ſobu jedyn na drugiego poſaſani, kózdy dyrbni tola na to ſe wſchěmi mozami myſlacz, ſo njeby wot drugich pomozy a podpjery wotpwiſny był. Stanje-li ſo ſi jeho winu, ſo do hubjenſtwia ſapadnje a ſwojim ſobucžlowjekam ſi wobcežnoſeži padnje, dha wofstanje to pſchezo jako porok na nim. To paſ njeje jeniczke, ſo prawy dželaczeř na niežim nusu njeſměje. Wjele mohlo ſo prajicž wo ſnutſkownej ſpokojnnoſeži, kotaž jeho wobſboža, wo dobrym ſwědomiu, ſi kótrymž ſwiatok wuživa, wo ſkłodkoſeži wotpocžinka po pſchětratej prózy atd. Pſchede wſchém dopomíny ſo teho, ſo ma prawe dželo wulku wobarnowazu móz. Ši lenjoſcžu pſchiúdžesč na wjele ſchłodnych a hluſnych myſlow, a ſi tych ſaſo naſtaſau ſle, hréſchne rěcze a ſkutki. Sirach praji: „Próſdnoſkodženie wueži wjele ſleho.“ Duž je njebožna wěz, ſo by naſch njebojeſki Wótz ſpodobanje měl nad lenimi cžlowſkimi džecžimi! A ſak dyrbjalo mjeno kſchecžianow hanjene býč pola tych, kiž wonkach ſu, t. ſ. pſcheziwnizy naſcheje ſwiateje wěry, hdyž njebohcu cži, kotsiž maju tamne cžesne mjen, tež ſwoju cžescž pytali w prawym džele!

Duž dajmy tež my ſo wot duchowneho wótza a wodžerja přenich kſchecžianow, ſwj. Pawoła, napominacž a wobarnowacž. Šſnanu je runje naſche dželo wožebje cžiche, ſnadne, njenahladne, ſo jeho nichto wjele ſedžbu nima. Schto wo to? Tamnych bě tež tajke. Njeſhu cži, kiž na ſjawnym, widžanym měſcze ſteja, ſo jich ſkutki kózdy widži a khwali, we wulkim strasche? Schto potom, hdyž ſaſpočznu ſwoju cžescž pytacž? Njeđyrbni potom wo nich to ſlowo rěčzane býč: „Woni maju ſwoju mſdu precž?“

Njeſwobcežuj ſo, hdyž ſy niſki a mały. Doſč cži budž, ſo Wſchewědomny praji: „Ja wěm twoje ſkutki a twoju prózu a twoju ſcžerpliwoſež.“

Teho wocži hladatej na ſwěrnych. Nicžo ſo wjazy njeptyta na ſaſtojněkach, hacž jeno, ſo ſu ſwěrni namakani. Wjazy njeje trjeba ani móžno. Duž budž naſcha prōſtwa:
Daj ſwěru cžinicž mi, ſchtož ſo mi cžinicž ſluſcha,
Schtož mojoh' hamta je a žada twoja duscha;
Daj, hdyž tón ežaſ tu je, ſo ſkoro cžinju wſcho,
A hdyž jo ſežinił ſym, ſo by ſo radžiko.
Hamjeń.

W Božim domje.*

Twoja zyrkej wužwyczena,
Božo, kſchew mi wutrobu;
We njej ſi cžescži twojoh' mjen
W kózdy cžaſ cži ſpěvacž chzu.

Twoju bliſkoſež čuju tuď
Móznie w ſwojej wutrobje,
Stupju-li ja hréſhnik khudý
Š poſornoscžu pſched tebje.

Tow ja widžu ſbože ſwoje,
Š kótrymž ty mje wobhnadžesč:
„Ty mój Wótz, ja džecžo twoje“ —
Takle ty mje lubujesč!

Duž ja strach a bojoſež nimam,
Zima hořjo wutrobu:
Sa ſo twojoh' tróna pſchimam,
Saſko džecžo ſi nanej du.

Tow ty mje na hona wodžiſh
Šſwojoh' evangelijs,
Do dusche mi manna pložiſh,
So ſym poſný khwalenja.

Pſchetož junu ſlowo Bože,
Hdyž ſo mój běh dokonči,
Š khrysta hnadi wěczne ſbože
Mojej duschi wotewri!

F.

Sakasane.

Tedyn hromadzeř ſa ſkutk kſchecžijanskeje ſmilnoſeže ſe ſwojej buſchlužu a ſwojej liſtu ſi domu do domu, ſkhód horje, ſkhód dele ſhodžesče. Wón bě starý muž, a jeho ſtrowoſež njeſdaſche ſo najſhlniſcha býč — hdyž běchu kheze ſi wjazy poſkodami, wón teho dla ſwojego ſyna ſi liſtu horje poſbla a pſched durjemi cžakajzy ſtejo wosta. Tak wobaj tež ſi wobzokemu, naſladnemu twarjenju pſchiúdžeschtaj, kotrehož woſna běchu ſi drohotnymi ſawischkami ſapowischané a na kotrehož bělých marmorowych ſkhodach tolſte piſane wupſchestrém ſeſtach.

„Towle wěſcze wjele bohatych ludži býdli!“ ſyn džesche, „daj mi po ſkhodach horje hicž a wotpocžn na ſawzych pſched durjemi.“ Nan do teho ſwoli. Po krótkim ſo mloženž wróči. „Nicžo — zyle nicžo“, wón ſtudnje rjekn, na běle ſopjeno w ſwojej liſcze poſkuſujo.

„Daj dobre býč, mój ſyno“, nan ſnapſchecžiwi, „„jow najſkerje nicžo dawacž njeſmědža, to drje je jím ſakasane.““

Šſo ſpodžiwaſy ſyn na njeho poſladný. „Schto ſmě thym bohatym ludžom to ſakasacž?“

„Tón knjes, kotremuž woni ſluža! Woni ſmědža jeno na jeho hloſ ſoſluchacž, jeno ſlyſhacž, ſchtož jich ſamſna poſolnoſež, jich hordoba a mammon praji — woni ſu wobžarowacž,

* Budž ſo reformažyſti ſwjetzien w jenym ſerbſkim Božim domje ſpěvacž.

so domołnosć nimaju, sa Knjesa Jesuša a jeho skutk něchto woprowacż!“

F.

tymle podawłam pschiładował. Tako pak swojego lubowanego wumozneneho widżesche, na swojej kolenje padże a so Bohu w horzej modlitwje dżakowasche.

Sdwórliswość.

So mała sdwórliswość druhdy wulke myto żnije, je ras jedyn żelesniſki sarjadnik w Awstrijskiej sbonil. Tónzamys widżesche, kaf jenemu staremu knjesej pschi fastupje do koupeja klobuk i ruki wupadże a so po želesnicznym brjosy dele kulesche. Hnydom wón sa nim běžesche, klobuk sbeže a jón se sdwórliswymi słowami temu knjesej poda. Tako wón posdžischo sa teho billetom hladasche, so tón i nim do ręcze da a sa jeho mjenom a sydliſcežom woprascha.

Wjazore njedžele posdžischo, po tym so bě na zyły pschipadk dospołnje sabyl, tón sarjadnik jedyn dżen pjeniežny list se złedo-wazym wobżahom dosta: „Pschipoddla złeduje mała dżakowiswość sa mi wopokaſanu złuzbu. Budžichli ja 18. sańżeneho měħaza sa swojim klobukom ham běžecz dyrbjal, budžich czah skomdžil, dokelž wjazh spěšchny na nosy njejzym, a budžich tak i wobkhodej, sa mnje jara wažnemu, psche posdże pschischol, kotrehož sbożowne po-radżenie mam so Wascherj sdwórliswości dżakowacż.“ Pschipolože-nych běſche 500 schěznałow.

To je druhdy i wujitkom, syli sdwórlisw, wožebje napšheczgo starym ludżom. Tola tež bjes wuhlada na myto dyrbimy to bycz.

F.

Sserbowka.

Historiska novella wot R. Fiduša. Seſzerbschęžil K. A. Fiedler.

(Połacząwanje.)

Wo požlednje słowa so njestarawscy, Luther i wotewrjenemu woknu pschistupi a dele sawoła: „Kedžbujče derje! To je Bastard!“ Na to khablaſche so, wot bołoscze pschemóženj, i durjam, w kotrejż so hischeze ras i Siegmund wobroczi a i woſchežerjenjom rjekn, do kotrehož so cželna bołoscż měšchesche: „Wy drje scze mi dżakowij, knjes Bastardo, so szym Waž na pscheczelow, kotsiz Waž delka wočakuja, kedžbliweho scžinil. Zeli so so hischeze khwilku połomdžicze, Wam tež někotrych horje pōsczelu!“ S tym wo-puschezi stwu a khablaſche so wottal.

Siegmond rucze durje wot mitska samkny a kucz Mařy poda. Mjecz ležo wostaji, dokelž budžisze jeho pschi cžekanju, hdžez wobě ružy trjebasche, sadžewał. Tako bě swoju Mařku horzo wokoschał, na wokno skoczi, schryk sapshija a so po nim do hało-sow duba puschezi. Měħacżek bě runje seshadżal, a Mařka, kif so styska i woknom won połkoni, wuhlada někotre schipu nimo lubeho schwörcež, kotrež pak jeho njewobſchłodžicu. Tako bě wón sa małe wokomiski schtom dozpił, khwilku posasta, kaf by pschemysklicz chyžli, schto ma cžinicż. Delsach pschi schtomje tjo wobrónjeni mužojo stejachu, kotsiz jemu jatbu abo zmjercz pschihotowachu, jeśli so semje dótkn. Žadosečinje i njemu horje shladowachu, a jedyn wot nich i wótrym hložom sawoła: „Pój dele, spionje! Ty nam njemóžesč wucžeknycz, a dyrbjeli Če, kaf wrobla, se schipami sa-tſelicz!“

„Wocžańcze jeno wołomik, szym hnydom pola Waž“, Siegmund wotmolwi; a woprawdze so po dubowym sđónku dele kwiwasche. Hizom běſche schęſcz rukow hotowych, jeho sapshijecz, jalo wón njejabżu sawa, so na móznu hałosu pośbehny, kotaż nad ręku wižasche, kruch po njej běžesche a i mózgnym skokom do żolmow saſhadži, kotrež so schumjo nad nim samknychu. W někotrej sdale-noſezi wot schtoma so saſo wunori, ręku pschepkuwa a sbožownie tamny pobrjoh dozpi. Teho njepscheczelio sesady wostachu a psche-žlapjeni na so hladachu. Žadyn wot nich lóschta njemóžesche, so sa nim puschežicż; pschetož lobrka Hufitojo ležachu, a hizom so wypoka podoba połasa, kotaż Bastardej ruku napschecžiwo wupsche-strje a jemu i wody pomhaſche. S tchepjetanjom běſche Mařka

XVII.

Lědy bě nasajtra rano złonzo seshadżalo, jalo knjes Jan Schoczebuski wschęch na wjedowarjow swojego maleho wójska i ſebi ſkaſa. Tež Hanž se Shorjelza, kif běſche so wjecžor předy do Schoczebusa pschebil, i někotrymi swojich hłownikow na hród pschin-dże. Na jeho wobliczu njebě nicžo wjazh wo jeho předawſchej nadutoſci widżecż; struchle a połhmurne běčhu jeho hladu.

Tam a ſem bu wurađowane, hacž ma so wupad wažicż abo naběh Hufitow wočakacż. Mnogota so sa požledniſche roſkudži. „Hdy by Budyski se swojimi ludžimi hacž ſem dočzahnež mohł“, džesche knjes Jan i Schoczebusa, „dha by wupad nujny był; dokelž pak ſmy wo jeho dōńče hishcze w dwelu, by njemudrje było, jeno jenicžko ſ naschich ludži woprowacż, dokelž wschęch i wobaranju města trjebam; pschetož Hufitojo ſe schtormom węſeże dōlho wjazh na so čzakacż dacż njebudža.“

„Wo dōńče Budyskeho mōžecze na měſcze powjescz dostačż; wonka cžaka jedyn wot jeho cžeknjenzow“, rjekn Reinhard, kif bě runje do jstwym fastupił.

„Puschežce jeho na měſcze nuts!“

Tón cžlowjek bě w ſrudnym postajenju: jeho draſta běſche tu a tam roſpróta a do cžista womasana, jeho wobliczo wot napinania, wutkoſcze a zmjertneje hroſy dospołnje wotpjate. Wón ſo we jstwje roſhlaſny a spóſna hnydom knjesa hospodarja, psched kotrejž wožebith połkon ſežini.

„Kajke njeszesč powjescze wo swojim knjisu a jeho měſcze?“ ſo knjes Jan praschesche, kotrež ſe ſwonkownoſcze pōzla hižom wot-možwu ſhuda.

„Hubjene! Knjes Kurt je ſajath, město do cžista wopalene, a jeno mało muži, žonow a džecži ſbětknych wosta, kif móža potomnikam powjedacż, ſchtož widžachu.“

„To ſu woprawdze ſrudne nowiny! Chyžli je naschim ludžom potajicż, býchmy ſebi podarmo prózu cžinili; pschetož tež bjes pōzłów ſo ta ſla powjescz ſamo psches murje pschedreje. Sdželcze teho dla, Wy na wjedowarjo, ſwojim ludžom, ſchtož ſcze złycheli, a ſahořeze w jich wutrobach i najmjeñsha wutrobitoſež ſadwělo-wanja, dokelž tola na jich horliwoſcž nihdj twaricž njemóžemy. Markhrabja Biedrich móža ſa thdžen ſe swojim wójskom pola naſh býž, a wot hohenzollernſkeho ſo wjèle dobreho nadžijam; Bóh daj, ſo by mojemu dowérjenju doſež cžinil!“

Někto ſtaſtawka ſastupi, pschi cžimž ſo małe cžrijodki tworjachu, w kotrejż ſo runje złychane roſpowjedowaſche. Žena tajka wobſtawasche ſ Žana Schoczebuskeho, Reinharda a Hanža ſe Shorjelza.

„Hdžeha je twoj bratr?“ ſo přenſchi woprascha.

„A temu szym i Wam pschistupił, ſo bých wo jeho njesbožu roſprawu dal.“

„Wo kajkim njesbožu?“

„Pschipadnie bě jeho wokno wotewrjene wostało, do kotrehož halosy wulkeho duba dožahaju. Tako wón węžera wjecžor do ſwojeſte ſtuw pschińdże, jeho jedyn Hufita, kif bě do njeje ſaleſk, tak mózne dyri, ſo jemu prawe ramjo roſrafy, a njebudże drje wón teho dla dlejschi cžaſ ſaneho mječza nožycž móž.“

„To ſu ſcžehi jeho lohkomyslnoſcze a pschitwucženeje njerodž! ſchtož ſ njeho budže, dyrbjeli i cžekanju niſowani býž?“

„Mi žel cžini, Wam, knjes Hanž, wojewicz dyrbjecz, ſo mějſeſte tamny Hufita wožebitu naležnoſcž na Waž. Taž mój bratr prajesche, chyžche wón hru, wón danio ſ Wami ſapocžatu, do ſpołnje dohracż.“

„Ja Waž njerosymju!“

„Wy mje ſznamo ſroſymicze, hdžž Wam praju, ſo bě to

Bastard, kotryž Waž pytasche. Nô — njestróžje ho jeno tak jara! Chzemý hžom hladacž, so sažo nûts njepščinidže.” “ Se schibalym pošměvkom ho Reinhard na to wothali.

Wonkach psched městom, na žamotnych lěžnych schézézach psched hžodžowaschtaj ho mjes tym našch Siegmund a jeho pschedeczel Rudolf s Harta, ponórjenaj do swojeje rošrèze a teho dla dýž a dýž posastawšchi.

„Mój drohi Siegmundo! Twoje nadžije běchu psche swažlitve, hacž so by je w lěhwje Šužitow dolho sdžeržecž možl.“

„Njebudžich wěril, so budže Prokop pschedecživo žynej krala Wjazbzawa taſle ſymuň“, bě Siegmundowa kムurna wotmołwa.

„Ród pola naš nicžo njepłacži, a budže dolho tracž, předn hacž ſebi dowěru naſheho roſkaſowacžela dobudžesč. Wón je najkrucžiſhi taborita a wurjadne ludžisnajerſtwo wobħedži. Žadny wokomik nad tym njedwěluju ſo Če wón prawje roškudža, a je temu tak, dha maſch jeno wólbu, ſ ludakom býč, abo ho nawjedowatſta wsdawacž.“

„A ſchto dha měniſh, ſo je wón na mni pytnył?“

„Njewſmi ni ſa ſlo, dýrbjal-li ho Če ſ wěroſcžu njepſchi-jominje dótkačž: Je to Twoja ſiwoſcz pschedecživo nabožinje — —“

„Mi nabožina na žane waschnje bjesdžaſkiwa njeje!“

„Mój pschedeczel, žlyſh mje ſczerpliwje. Ty drje do Boha wěriſh, ale Ty doſez wótrh roſdžel mjes Šužitami a Katholikami nječiniſh; Tebi ſu cži jeni nimale runje tak lubi, kaž cži druh; to na Twojej ſobuzeliwoſce ſi powjeshenymi Šhorjelčzanami pytnych, to mi Twoja luboſcz ſi jenej podjanzy dopoſkaſuje, ke ſotre-jež wobroczenju Ty hiſhce poſpýt ſčinił njeſhy.“

Siegmund na někotre wokomiki womjelky a potom trochu ſpaczeny wotmoſwi: „Wý čzinicž, kaž byſhce jeno ſ wěru wojo-wali a žanyh ramjeniom ſ bitwam njetriebali.“

„Na žane waschnje; jeno ramjenja bjes wěru pola naš nicžo njepłacža, a ja ſebi myſlu, ſo maju naſchi njepſhēcželjo wěſče pschedecžinu doſez, ſo psched nimi ſtrachowacž.“

Siegmund mjeležesche a lohki wužmeh ſo psches jeho rjanh rót ſuny. Žeho pschedewnik jón njepytny a ſ hložom wěrnehho pschedecželſta wokracžesche: „Hžom Twoje elegantne dwórfke ſa-džerženje dýrbjelche Prokopej, pychu njeſtobowazemu, njeſpodobne býč; tola to hžom hrubſki ſchat pocžehnje, budžesčli dlěje pola naš.“

„Kaſt dolho ſměju we Waschim wójsku žlužicž, předn hacž móžu nadžiju měč, ſwoje wumyſly wuwjescž?“

„Wo poſledniſhich njemóže ženje rěč býč, jeli pod nimi ſa-loženje ſerbſkeho kraleſtwo, ſwoju njewjestu jako kralowu na cžole ſroshniſh. Ženicžke, ſchtož móžesč wot naš dočaſakž, je: po wjazy-lětnych živěrnych žlužbach ſažo-dostacž Šswojich wobħedženistwom w Čeſkej a ruſka Šswojeje njewjesty, jeli je ſwólniwa, ſwoju wěru ſpushežicž.“

„To wona ženje ujeſčini, a ju ſ temu hnuwacž, džeržu pod ſwojej dostojoſoſči.“

„Dha ju wopuſhčž, jeli nočzesč do jejneho pada ſaplecženy býč!“

„Mój pschedeczel! ſyrotu wopuſhčicž, kiž je moja njewjesti? Žotrejež wýžole pocžink ſyrbja pod rukomaj němſkých ſemjanow ſahinycž? Měniſh, ſo možl ja tajki njefutk wobeńč? Nětko daj namaj wo tutej naležnoſci mjeležecž, hewaſ ſhubju ſe ſwojimi ſublami a ſe ſwojej njewjestu tež poſlednjeho pschedecžela na ſcherokej ſemi; wo kotrymž ſo nadžijam, ſo mi mojej woči ſandželi, hdyž — ſhano bóřſy — ſwój poſledni wudých ſčinju.“

Mjeležizh ſtejſchtaſ naſhej pschedecželej ſebi ſ napſhēcža.

„Nicžo, nicžo njije wjazy wocžakowacž“, Siegmund psched ſobu ſamōrcža; „wboha holežka, hžeha dýrbju Če dojvjeſč? Hdyž jutſje, pschi ſchťormje na tu hordu twjerdiſhnu, jejne jaſtwo

roſlamam, potom dýrbí tole ſylné ramjo ſu na mojeho dobreho konja poſběhnyč a — ſ njej wotſal, hžez ſo Bohu ſpovoda!“

Žeho hlowa ſo na wutrobno naſhili; horjo ſo tež hiſhce na njo ſlehny, ſo móžesche pod tajkej cžezu ſedý dýchacž.

„Pój, Siegmundo, dýrbimoj ſpěchowacž, ſo psched poſdnjom lehwu dozpijemoj. Wobpucž, kotryž mamoj čzinicž, je wulki, a bród w Šprevi njeje lohko naſakacž. Do předka, pschedeczel, a ſac̄et ſwoju ſrudobu! Šsnanu ſměje naſu wopht pola Prokopa lepſche plođy, hacž ſo nadžijamoj!“

(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

Š Budýſhina, 8. říjobra. Dženža, ſchtrvort, ſo naſhymſka hlowna předáſka konferenza pschi rjanym ſklonežnym wjedrije, wot 23 duchownych wophtana, wotmě. Pod wutojnym wodženjom jeho njeſprózniweho wodžerja, ſ. fararja Mrvšaka Hrodžiſhčanského, ſo wo wulkej licžbje wězow, kiž maja ſa naſch ſerbſki lud wulku wažnoſcz, wuradžowasche. Knjes pschedežda najprjódžy na wěz ſnutſkowneho miſionſta wokaſowasche, kiž ma dla ſaložomneje khorownje ſa wbohich picžkow runje wofebitu wažnoſcz.

Schtož miſionſto mjes pohanami naſtupa, dha ſo pschinorſki ſa nowoſaložene miſionſko-ſekatſke towarſtvo, kiž chze wbohich pohanow psches wupózlanje ſchecžijanských ſekarjow ſobu hojicž a ſa Bože kraleſtwo dobyč phtacž, pření króč ſe ſkoro wſchech ſerbſkých wofžadov pschedimowacu. Dale ſo ſjewi, ſo je ſo wot ſſerbow ſa ſwonkowne miſionſto w běhu poſledních 5 let psches 53 thžaz hriwnow ſkladowalo. We wſchelakich wofžadach ſu wot-kaſanja ſa nje byše. W pscheréſku bě ſetnje 18 np. po wofžobje woprowane — w někotrych wjele mjenje, we wſchelakich wjele wjazy; w jenej běſche to psches 1 hriwnu po parſhonje. Miſion-ſki ſwjetdžen ſa pschichodne ſéto w Hodiſji abo w Vorſchizach býč.

Tež ſo, da-ſi Boh, biblijski ſwjetdžen ſa ſchwarzizach ſwjecži. Kaž ſo dale wo bôle ſwonkownych, ale niz mjenje wažnych dýpkach jednaſche, jako wo ſdžerženju Spěwneje Radoſcze ſ ſpěwanju w naſchich lubych ſerbſkých ſchulach a Čitanki ſ wuwucženju w ſerbſkim čitanju, kiž je ſa ſdžerženje ſerbſkeje nabožiny a ſerbſkých Božich žlužbow trěbne, tak tež wo ſdžerženju ſwjetdženja tſjoch kralow, wo ſawjetdženju harſy ſa džecžilemſchenja. Wobzarowasche ſo, ſo wofžadu hiſhce na dwěmaj pohrjebnýmaje rěčomaj tak twjerdže džerža, hdyž tola woprawdže jena by dožahaſa, runje kaž jena pschi ſchecženizy a werowanju dožaha. Tola ſhano ſo wſchelak ſyrfwinski pschedſtejcerſtwo ſa ſjednorjenje pschi khowanjach roškudža.

Pſchihložowasche ſo tež hodownemu darej ſa miſionarow kaž podpjeranju duchowneho Schnellera, kotryž chze w ſhwalobným kraju w ſtaro-žwyczechenym Nazareče ſtruk kraja, kiž ſo runje poſticežuje, kopicž ſa wěz Božeho kraleſtwo.

Hdyž běchu ſo hiſhce wſchelake dýpki, ſa ſdžerženje naſheje žyrkwy wažne, roſpominalé, ſo konferenza ſ modlitwu ſ. město-ſchecžydh, fararja Domaschki-Budýſhčanského, wobſamky.

Boža hnada wotpočuj na wuradžowaných konferenz ſ Božej čeſči a ſbožu naſchich wofžadow!

— Na město knjesa fararja Kycžerja, kotryž ſo ſ Wochoſ do Schürke pschedydhli, je ſo knjess duchowny Schwela ſ ſhodžebuſa ſa fararja we Wochoſach wuſwoliſ. Kollator knjess hrabja Arnim nad Mužakowom je tu wólbu wobfrucžil.

— W ſańdženym tydženju je Schpaniſki kral Alfonſ ſakſkeho kraja Vjedricha Augusta w Draždžanach wophtal.

Porjedženje: W 39. čižkle čitaj w 1. rynčku artikla „Kſchecženiza“: po wjedaſche (město: předowasche).